

دولت‌ها یکی از عوامل ناترازی بانک‌ها هستند

محمدرضا فرزین در سی‌وسومین همایش بانکداری اسلامی اظهار کرد: امروزه در ایران بیش از ۸۸ درصد تأمین مالی توسط بانک‌ها صورت می‌گیرد و تقریباً تمام بار نظام تأمین مالی کشور بر دوش شبکه بانکی است. حتی در این میان بخشی از تأمین مالی دولت بر دوش نظام بانکی قرار گرفته و فشار زیادی را بر بانک‌ها ایجاد کرده است؛ بنابراین یکی از عوامل ناترازی بانک‌ها (اعم از دولتی و خصوصی) خود دولت است. این در قانون برنامه هفتم توسعه همفکری به وجود آمد که این ناترازی سرایت پیدا نکند.

در بیمه محصولات کشاورزی در منطقه اول هستیم

علیرضا آل امین با بیان اینکه قوی‌ترین بیمه بخش کشاورزی را به ترتیب ایالات متحده آمریکا و چین دارد، گفت:ما نیز در حوزه بیمه کشاورزی در منطقه اول هستیم و پیشنهاد نیز داده‌ایم که در این بخش هاب منطقه سویم و به کشورهای دیگر نیز کمک کنیم. آذربایجان و ارمنستان و برخی دیگر از کشورهای همسایه نیز درخواست همکاری با ما در بیمه کشاورزی را داشتند.

وی با تأکید بر اینکه بیمه کشاورزی از اهمیت بسیاری برخوردار است، گفت: در دولت سیزدهم توجه ویژه ای به این بیمه شد و وزارت کشور نیز در این بخش مشارکت داشت. در دو سال گذشته به اندازه ۸ سال دولت قبلی گرامت به کشاورزان پرداخت شده است. همچنین در وزارت جهادکشاورزی تنها بخشی هستیم که حمایت‌های مستقیم رئیس جمهوری و معاون اول را به همراه داریم.

قائم مقام مدیرعامل صندوق بیمه کشاورزی به بیمه‌های مرتبط به بخش کشاورزی اشاره کرد و گفت: یکی از این بیمه‌ها حمایت از وحوش است. برای اولین بار در تاریخ انقلاب در راستای حمایت از وحوش در حال انقراض، صندوق بیمه با همکاری محیط زیست اقداماتی انجام داده است. یعنی اعلام کردیم که اگر وحوش به مزارع حمله کردند به آنها آسیب نرسانید بلکه بیمه خسارت آن را پرداخت می‌کند.

آل امین در ادامه گفت: موضوع دیگر ورود ما به بیمه درآمد است. یعنی اگر دولت به مرغداران اعلام کرد که در حوزه تنظیم بازار به مشکل خورده و آنها باید محصولاتشان را با قیمت‌های پایین تر در بازار عرضه کنند، با این بیمه ضرر و زیان توسط بیمه پرداخت خواهد شد.

وی همچنین از ورود صندوق بیمه به بیمه انفرادی در بخش کشاورزی نیز اشاره کرد. قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی با اشاره به اینکه بیمه کشاورزی در سه بخش دولتی، خصوصی و تشکل‌ها و اتحادیه ورود کرده است، گفت:در حوزه بیمه کشاورزی بسیاری از وظایف به بخش خصوصی واگذار شده است. وی در پایان گفت: در بیمه جیش دیم زارها کمترین حق بیمه دریافت و بیشترین گرامت پرداخت می‌شود.

چک‌های قدیمی از مهرماه فقط در بانک صادرکننده پذیرش می‌شود

در حال حاضر و با گذشت دو سال و نیم از اجرای قانون جدید چک، حدود ۹۰ درصد چک‌های در گردش از چک‌های جدید است. به بیان دیگر براساس آخرین آمار (تیرماه سال جاری) سهم چک‌های جدید از کل چک‌های وصول شده در سامانه چکاوک حدود ۹۰درصد بوده است.

بر همین اساس، طبق بخشنامه بانک مرکزی به شبکه بانکی، پذیرش و تبادل چک‌های قدیمی از مهر ماه سال جاری صرفاً در بانک صادرکننده چک قابل انجام است و درصد اندک دارندگان این دسته‌چک‌ها تا پایان شهریورماه سال جاری می‌توانند به شعب خود مراجعه کرده و نسبت به تعویض دسته‌چک خود با دسته‌چک‌های جدید اقدام کنند.

دولت برای کنترل تورم، شبکه بانکی را قفل کرد

تولید را افزایش دهد یکی از منابع تأمین مالی بانک‌ها هستند و رشد تولید از سیستم بانکی تحقق پیدا می‌کند. از سوی دیگر روش دیگر برای رشد تولید مشارکت مردم در اقتصاد است چراکه بخشی از نقدینگی در اختیار مردم قرار

دارد، اگر مردم همین نقدینگی وارد فعالیت‌های

مولد کنند، به طور قطع نتیجه این روند کاهش تورم خواهد بود امروز مردم ایران نقش آنچنانی در اقتصاد کشورشان ندارند و اقتصاد همچنان در دست دولتی‌ها است. بنابراین نه منابع مردمی وارد اقتصاد می‌شود و نه منابع بانکی چراکه دولت برای کنترل نقدینگی جلوی منابع بانکی را گرفته

آب پایی دولت روی دستِ کارگران:

راه‌حل بهبود معیشت یارانه است نه ترمیم مزد

علی حسین رعیتی فرد، معاون روابط کار وزارت کار، در مورد درخواست کارگران برای ترمیم حقوق گفته: «طبق قانون، شورایی کار یکبار حقوق و دستمزد را تعیین می‌کند. دستمزد ۱۴۰۲ به صورت سه‌جانبه‌گرایی بحث و بررسی شد و در نهایت دستمزد ۲۷درصدافزایش یافت». رعیتی‌فرد در واقع به ماده ۴۱ قانون کار اشاره کرده است؛ آنجا که آمده: "شورای عالی کار همه ساله موظف است، میزان حداقل مزد کارگران را ... تعیین کند." او با استناد به این جمله نتیجه‌گیری می‌کند که طبق قانون، تنها یکبار در سال می‌شود برای حداقل حقوق کارگران در شورایی کار تصمیم‌گیری کرد. موضوعی که البته مورد مناقشه است؛ بسیاری از فعالان کارگری معتقدند در قانون کار هیچ اشاره‌ای به محدودیت تعیین حقوق کارگران برای یکبار در سال نشده است.

ضمن اینکه با استناد به ماده ۱۶۸ قانون کار، در صورت ضرورت جلسه‌ی فوق‌العاده تشکیل می‌شود، بنابراین برگزاری جلسه‌ی ترمیم مزد می‌توان در قالب همین جلسه‌ی فوق‌العاده دید.

ماده‌ی ۴۱ قانون کار البته بخش مهم‌تری نیز دارد، در ادامه‌ی این ماده صراحتاً در مورد مولفه‌های تعیین مزد کارگران صحبت شده و آمده: "حداقل دستمزد باید با توجه به معیارهای ذیل تعیین شود: ۱ – حداقل مزد کارگران با توجه به نرخ تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود. ۲ – حداقل مزد بدون آن که مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را مورد توجه قرار دهد باید به اندازه‌ای باشد تا زندگی یک خانواده، که تعداد تأمین‌کننده توسط مراجع رسمی اعلام می‌شود را تأمین نماید".

در نشست خبری معاون وزیر کار، در مورد تأکیدش بر قانون سوال کردیم؛ از او پرسیدیم اگر قانون کار اهمیت دارد چرا زمان تعیین دستمزد، بخش دوم ماده ۴۱ را کنار گذاشتید و دستمزد را بدون توجه به نرخ تورم و سبب معیشت تعیین کردید و حالا که بحث ترمیم دستمزد می‌شود روی بخش اول همین ماده از قانون کار تأکید دارید؟

پاسخ او البته آب پایی را روی دستمان ریخت! معاون وزیر کار در پاسخ به این سوال گفت: "در قانون گفته شده با توجه به نرخ تورم و سبب معیشت دستمزد تعیین شود، گفته نشده دقیقاً بر

بانک و بیمه

دولت برای کنترل تورم، شبکه بانکی را قفل کرد

است و منابع بانکی وارد بخش تولید نمی‌شود. در این شرایط شاهد رکودی در اقتصاد ایران هستیم و سوال این است که آیا این رکورد تورم را کاهش می‌دهد؟ شاید در کوتاه‌مدت تورم نقطه به نقطه کاهش پیدا کند اما در نهایت مردم این کاهش نرخ تورم را در سفره خود احساس نمی‌کنند.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با تأکید بر اینکه مردم به قیمت کالای ضروری نگاه می‌کنند، وقتی هر یک کیلو گوشت به ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد یعنی مشکلی در اقتصاد وجود دارد، گفت: همچنان فشار تورمی بر روی اقتصاد ایران است به همین دلیل مردم باور نمی‌کنند که تورم کاهش پیدا کرده است.

وی با اشاره به ادعای وزیر اقتصاد مبنی بر کاهش فاصله غنی و فقرا در دو سال گذشته اظهار داشت: درباره اینکه فاصله بین غنی و فقیر در این مدت کاهشی بوده باید توجه داشت در جامعه به همان میزان که افزایش قیمت و تورم داریم، به همان اندازه فاصله بین گروه‌های درآمدی افزایش پیدا می‌کند. آقای خاندوزی در صورتی می‌تواند بگوید که این فاصله کاهش پیدا کرده پیش از آن اقداماتی مانند افزایش تولید، کاهش تورم، حمایت ویژه از اقشار آسیب‌پذیر و حقوق‌بگیران انجام شده باشد اما امروز می‌بینیم که حقوق‌بگیران در یک فشار شدید اقتصادی قرار گرفته‌اند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: دولت در دو سال گذشته تلاش کرده سهم قرض الحسنه در تأمین نیاز خرد خانوارها افزایش یابد و دو بانک قرض الحسنه را تقویت کردیم. خاندوزی با اشاره به اینکه یکی از سازکارها در شمول مالی استفاده از ظرفیت تسهیلات قرض الحسنه به عنوان اعتبارات خرد است، بیان کرد: اصلاح روش محاسبه کارمزد تسهیلات قرض‌الحسنه امروز در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار دارد. با توجه به اینکه مسئله کارمزد ثابت بارها مورد اعتراض بوده است، امیدواریم امروز این مسئله برطرف شود.

وی با بیان اینکه اگر قوانین بانکداری اسلامی را رعایت می‌کردیم آیا با این حجم از ناترازی در بانک‌ها موجه می‌شدیم؟ تصریح کرد: پاسخ این سوال این است که در دل آسیب شناسی ناترازی به مسئله درآمد و هزینه می‌رسیم که به معنی ناترازی بدهی و دارایی است و اگر این مسئله برطرف شود ناترازی بانک‌ها نیز حل می‌شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: مقایسه این ریشه یابی با مساله‌ای که در دل بانکداری اسلامی مطرح می‌شود که بانک باید نقش وکالتی خود را ندارد. ما باید کل بازار کار را ملاک تصمیم‌گیری قرار دهیم.

معاون وزیر کار گفت: همانطور که سال گذشته کارفرماها همراهی کردند و ۱۵ درصد بیشتر از نرخ تورم مصوب شد، امسال هم دوستان کارگری همراهی کردند و حداقل حقوق ۲۷ درصدافزایش یافت! البته فشار روی آنها بود ما برآیند بحثها این بود که دستمزد ۲۷درصدافزایش یابد. ما حداقل حقوق را ملاک می‌کنیم و برای هیچ کارفرمایی محدودیتی در پرداخت بیش از حداقل حقوق وجود ندارد. کارفرما می‌تواند بر اساس مهارت کارگر حقوق را افزایش دهد.

رعیتی‌فرد در پایان راه‌حل دولت برای بهبود سفره‌ی کارگران را نه ترمیم مزد بلکه یارانه دانست و گفت: خیلی از دوستان کارگری گفته‌اند کارگران در دهک سه و چهار هستند، دولت سعی دارد با پرداخت یارانه و کالابریگ به دهک‌های یک تا پنج آسیب‌ها را کمتر کند تا سفره‌ی کارگران کوچک نشود.....

گفتگو: زهرا معرفت

بخش‌های مختلف اقتصادی بیشتر وام گرفتند

سرمایه‌گذاری و تأمین مالی تولید یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی شده دولت سیزدهم طی دو سال گذشته بوده است که بنا بر آمارهای رسمی منتشر شده، رشد قابل توجهی نسبت به سال‌های قبل و دولت گذشته داشته است.

بر اساس آمارهای رسمی منتشر شده بانک مرکزی، حجم تسهیلات پرداختی به بخش‌های اقتصادی در سال جاری رشد قابل توجهی داشته است، چرا که کل تسهیلات پرداخت شده شبکه بانکی کشور به بخش‌های مختلف اقتصادی در چهار ماهه امسال معادل ۱۳۵۷۰ هزار میلیارد ریال بوده و این میزان نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۸۸ درصدافزایش را نشان می‌دهد. همچنین مجموعه شبکه بانکی به عنوان اصلی‌ترین تأمین‌کننده منابع مالی تولید در کشور همواره تسهیلات پرداختی را به سمت بخش‌های مولد اقتصاد سوق داده‌اند، چرا که آمارها حاکی از افزایش ۴۵٫۳ درصدی تسهیلات پرداخت شده شبکه بانکی کشور به بخش‌های مختلف اقتصادی در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۰ است. همچنین ۸۴٫۶ درصد از کل تسهیلات پرداختی معادل ۳۷۶۶۶٫۲ هزار میلیارد ریال به صاحبان کسب و کار (حقوقی) پرداخت شده و ۶۱٫۶ درصد از کل

میان سپرده‌گذاران و سرمایه‌گذاران عمل کرده و سود محقق شده آن را به سپرده‌گذاران برگرداند این مسائل شکل نمی‌گرفت. وی با تأکید بر اینکه ریشه ناترازی بانک‌ها عدم توجه به نقش اصلی بانک‌ها است، گفت: رکن اصلی بانکداری اسلامی پیوند بین بخش واقعی و پولی اقتصاد است و هرگاه این پیوند با عقود قراردادهای بانکی شکسته شود اثرات مخرب آن بر اقتصاد و نظام پولی کشور وارد می‌شود. خاندوزی با بیان اینکه اگر مقامات در سال‌های قبل در موضوع ناترازی، درآمد و هزینه بانک‌ها حساسیت داشتند و براساس ضوابط بانکداری متعارف عمل می‌کردند و پرداخت‌های مستمر بیش از میزان سود واقعی بانک بود شاهد ناترازی بانک‌ها و تکرار آن نبودیم، گفت: در پایان دهه ۸۰ و ۹۰ اساس حیات نظام بانکداری و ناترازی بانک‌ها از سمت حاکمیت و بانک مرکزی تأمین شده است. نظام عقود بانکداری اسلامی بازگشت به پیوند بخش واقعی و تولید کالا و خدمت است. برای بازگشت به اصلاح ساختار به نحوی شوند این بود که فاقد نهاد نظارتی در حوزه بانکداری اسلامی بودیم و ابزارهای نظارتی ما نیز بازدارنده نیستند. همانطور که رئیس جمهور درباره اصلاح نظام بانکی کشور تأکید دارند، در حال برگزاری جلساتی با کارشناسان و صاحب نظران این حوزه هستیم تا بتوانیم نظام بانکی کشور را اصلاح کنیم.

سید احسان خاندوزی در سی و سومین همایش بانکداری اسلامی درباره دلایل ناترازی بانک‌ها اظهار کرد: ۴۰ سال از تدوین قانون عملیات بانکداری بدون ربا گذشته است و این ۴۰ سال فرصت مناسبی است تا مسیر طی شده را بررسی کنیم و نتیجه حاصل را چراغ راه سال‌های آتی خود قرار دهیم. یکی از ممیزهای بانکداری اسلامی موضوع قرض الحسنه است و عمده بهره برداران بانکداری اسلامی گروه‌های اجتماعی و اقشاری هستند که نیازمند دریافت تسهیلات خرد هستند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: دولت در دو سال گذشته تلاش کرده سهم قرض الحسنه در تأمین نیاز خرد خانوارها افزایش یابد و دو بانک قرض الحسنه را تقویت کردیم. خاندوزی با اشاره به اینکه یکی از سازکارها در شمول مالی استفاده از ظرفیت تسهیلات قرض الحسنه به عنوان اعتبارات خرد است، بیان کرد: اصلاح روش محاسبه کارمزد تسهیلات قرض‌الحسنه امروز در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار دارد. با توجه به اینکه مسئله کارمزد ثابت بارها مورد اعتراض بوده است، امیدواریم امروز این مسئله برطرف شود.

وی با بیان اینکه اگر قوانین بانکداری اسلامی را رعایت می‌کردیم آیا با این حجم از ناترازی در بانک‌ها موجه می‌شدیم؟ تصریح کرد: پاسخ این سوال این است که در دل آسیب شناسی ناترازی به مسئله درآمد و هزینه می‌رسیم که به معنی ناترازی بدهی و دارایی است و اگر این مسئله برطرف شود ناترازی بانک‌ها نیز حل می‌شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: مقایسه این ریشه یابی با مساله‌ای که در دل بانکداری اسلامی مطرح می‌شود که بانک باید نقش وکالتی خود را به نحو موثری انجام دهد و بانک به عنوان رابط

از مدت‌ها قبل مشکلات مربوط به گروه بهممن و نیز عضویت شرکت‌های وابسته به شرکت کروز در هیات مدیره ایران خودرو با حاشیه‌های زیادی همراه بود و اخیراً با خرید سهام این شرکت بزرگ خودروسازی توسط گروه بهممن شاهد وجود معضلاتی جدید در این حوزه هستیم؛ ماجرا از این قرار است که ایران‌خودرو در ۲۵ بهمن و ۱۳ اسفند ۱۴۰۱ شکایتی را مبنی برعضویت شرکت‌های وابسته به شرکت قطعه‌ساز کروز در هیات مدیره ایران‌خودرو تنظیم کرد که در این زمینه شورای رقابت با بررسی شکایت این شرکت خودروسازی، رای خود را در جلسه ۱۳ اسفندماه ۱۴۰۱ صادر کرد.

طبق رای صادر شده از سوی شورای رقابت، سهامداری ایران خودرو توسط وابستگان شرکت کروز موجب ایجاد اختلال در رقابت شده، چراکه این اتفاق به معنای دسترسی شرکت کروز به همه اطلاعات شرکت بالادستی (ایران خودرو) است و درواقع ایجادکننده رانت اطلاعاتی برای قطعه‌سازی کروز است.

همچنین در ادامه رای صادر شده، شورای رقابت با اکثریت آراء، تملک سهام شرکت ایران خودرو توسط شرکت‌های وابسته به مالکین کروز را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم که منجر به عضویت در هیات مدیره ایران خودرو شده مصداق رویه ضد رقابت موضوع ماده ۴۷ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ تشخیص داده و طبق قانون، دستور به واگذاری سهام ایران خودرو توسط کروز را صادر کرد تا حدی که دیگر در هیات مدیره، عضویت نداشته باشد.

کمیسیون اصل ۹۰ هم در مردادماه امسال تخلف شرکت کروز را محرز اعلام کرد. به گفته علی خضریان سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس، حضور شرکت قطعه‌ساز کروز با دو عضو هیأت‌مدیره در شرکت ایران خودرو

خودرو به همراه داشته است.

خرید سهام ایران خودرو توسط بهممن غیرقانونی است

و همچنین فعالیت به عنوان تولیدکننده قطعات ایران خودرو برخلاف ماده ۴۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و از مصادیق تملک سهام شرکت‌هایی که موجب اختلال در رقابت می‌شوند، لذا با توجه به تلفظ صورت گرفته، شورای رقابت مکلف به اصلاح این اقدام و رفع تعارض منافع ایجاد شده، گردید.

با توجه به رای صادر شده از سوی شورای رقابت و ممنوعیت در سهامداری ایران خودرو توسط گروه بهممن موتور اما هفته گذشته خبری مبنی بر معامله بلوک ۳٫۳۶ درصدی ایران خودرو با قیمت سه هزار و ۲۰۰ ریال توسط بانک صادرات منتشر شد که با توجه به پیگیری‌های انجام شده گروه بهممن خریدار این معامله بوده است و همین امر واکنش‌هایی را با خود از سوی فعالان بازار خودرو به همراه داشته است.

طبق رای صادر شده از سوی شورای رقابت، سهامداری ایران خودرو توسط وابستگان شرکت کروز موجب ایجاد اختلال در رقابت شده، چراکه این اتفاق به معنای دسترسی شرکت کروز به همه اطلاعات شرکت بالادستی (ایران خودرو) است و درواقع ایجادکننده رانت اطلاعاتی برای قطعه‌سازی کروز است.

همچنین در ادامه رای صادر شده، شورای رقابت با اکثریت آراء، تملک سهام شرکت ایران خودرو توسط شرکت‌های وابسته به مالکین کروز را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم که منجر به عضویت در هیات مدیره ایران خودرو شده مصداق رویه ضد رقابت موضوع ماده ۴۷ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ تشخیص داده و طبق قانون، دستور به واگذاری سهام ایران خودرو توسط کروز را صادر کرد تا حدی که دیگر در هیات مدیره، عضویت نداشته باشد.

کمیسیون اصل ۹۰ هم در مردادماه امسال تخلف شرکت کروز را محرز اعلام کرد. به گفته علی خضریان سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس، حضور شرکت قطعه‌ساز کروز با دو عضو هیأت‌مدیره در شرکت ایران خودرو

